

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Prezentációkészítő pályázat Dr. Buday László emlékére

A Csányi Alapítvány, a Központi Statisztikai Hivatal (KSH), a Magyar Statisztikai Társaság (MST) és a Honismereti Szövetség (HSZ) a KSH korábbi igazgatójára,

dr. Buday Lászlóra emlékezve prezentációkészítő (ppt) pályázatot hirdet.

A pályázat célja:

A Csányi Alapítvány méltó módon kíván megemlékezni a hazánk fejlődését, valamint tudományos és kulturális gyarapodását kiemelkedő mértékben szolgáló elődeinkről. Az Alapítvány Pécsi Közösségi Háza dr. Buday László statisztikusnak, a KSH korábbi igazgatójának egykori szülőháza. Ezért először 2023-ban, dr. Buday László születésének 150. évfordulója alkalmából a Csányi Alapítvány a Központi Statisztikai Hivatallal (KSH), a Magyar Statisztikai Társasággal (MST) és a Honismereti Szövetséggel (HSZ) közösen hagyományteremtő tanulmánypályázatot hirdetett. A pályázat sikerét követően az Alapítvány a fenti szervezetekkel együtt minden évben meghirdette a Buday-pályázatot, ahová 2026-ban **mezőgazdaság, nemzetközi összehasonlítás és időmérleg témakörök egyikében** egy 10–15 diából álló ppt-prezentációt, valamint az azt kísérő 1500–2000 karakteres szöveges elemzést, konklúziót (hivatkozásokkal és felhasznált irodalommal) várnak.

Pályázók köre:

Általános iskola felső tagozat 7–8. osztályos és középiskolás diákok (9–13. osztály). A pályázaton nem vehetnek részt a pályázatot kiíró szervezetek munkatársainak közeli hozzátartozói.

A részvétel díjtalan.

Pályázati anyag beérkezésének határideje:

2026. szeptember 25., 23:59.

Pályázni az alábbi témakörök egyikének kidolgozásával lehet (ezen belül javasolt témakörök)

1. Mezőgazdasági statisztika

- Mely vármegyék a legproduktívabbak hektáronként?
- Hogyan változott a mezőgazdaság az EU-csatlakozás óta?
- Van-e kapcsolat a mezőgazdasági foglalkoztatottság és a népességfogyás között?
- Ahol erős az agrárium, ott lassabb-e az elvándorlás?
- Hogyan hat a klímaváltozás a mezőgazdasági hozamokra?
- Milyen a kapcsolat a termelési mennyiség és az élelmiszerárak között?
- Mekkora szerepe van ma a mezőgazdaságnak a háztartási jövedelemben?
- A mezőgazdaság elsősorban kiegészítő vagy fő megélhetés?
- Hogyan hat a technológia a termelékenységre?

2. Nemzetközi összehasonlítás

- **Magyarország vs. EU – népesedési folyamatok**
 - Termékenységi ráta alakulása (Magyarország vs. EU-átlag)
 - Elöregedés üteme
- **Jövedelmi különbségek és szegénység**
 - Relatív szegénységi ráta
 - Regionális különbségek (pl. Budapest vs. vidék)
 - Munkáshelyzet, betegségyepezés, társadalmi problémák elemzése
- **Egészségi állapot nemzetközi összehasonlításban**
 - várható élettartam
 - egészségben eltöltött évek
 - munkásegészségügy, betegségek statisztikája
 - halálozási okok
- **Oktatási szint és gazdasági teljesítmény kapcsolata**
 - felsőfokú végzettség aránya
 - PISA-eredmények
 - munkaerőpiaci hatások
 - társadalmi fejlődés statisztikai megközelítése

3. Időmérleg

- **Háztartási munka értéke**
 - Mennyit „dolgoznak” az emberek fizetés nélkül (pl. főzés, takarítás)?
 - PISA-eredmények
 - munkaerőpiaci hatások
 - társadalmi fejlődés statisztikai megközelítése

- **Munka–szabadidő egyensúlyának változása** (két korszak között)
 - Többet dolgozunk-e ma, mint régen?
 - Nőtt vagy csökkent a szabadidő?
- **Társadalmi, demográfiai különbségek az időfelhasználásban**
Másképp használják-e az idejüket:
 - férfiak vs. nők?
 - fiatalok vs. idősek?
 - aktívak vs. nyugdíjasok?
- **Vidék vs. város időfelhasználása**
 - Másképp telik-e egy nap falun és városban?
 - Több-e az utazási idő a városokban?
 - Arányaiban mivel telik az idő a különböző településformákon?

A pályázat benyújtásának módja:

A pályaműveket a palyazatok@csanyialapitvany.hu e-mail-címre várjuk.

Az e-mail tárgymezőjében feltüntetendő: „Prezentációpályázat 2026 – [Pályázó Neve]”

A pályázatokat a szervezők a szerzők anonimizálása után továbbítják a zsűritagoknak, így azok elbírálása kizárólag önálló értékük alapján történik.

Terjedelem és formai követelmények:

- **Prezentáció:** ppt-formátum, 10–15 szöveges diával, képekkel, grafikonokkal, ábrákkal, valamint forrásokkal ellátva;
- **Kísérő elemzés:** Word-formátum (doc, docx), 12-es betűméret, Times New Roman betűtípus és normál sortáv, normál margótávolság (2,54 cm), forrásokkal ellátva, 1500-2000 karakter terjedelemben (szóközökkel együtt);
- A pályamunka tartalmazza a címet, forrásokat, a szerző nevét, e-mail-címét, évfolyamát és iskolája nevét.

A pályázatból kizárható az a pályázó, aki:

- hiányos vagy a formai követelményeknek nem megfelelő pályázatot nyújt be;
- határidőn túl küldi el pályázatát;
- mesterséges intelligencia segítségével létrehozott dokumentumot nyújt be;
- más szellemi termékét sajátjaként tünteti fel (plagizál);

- a pályázat lebonyolításában közreműködő valamely szervezet munkatársának közeli hozzátartozója;
- a pályázatban kiírt feltételeknek nem felel meg.

Pályázat értékelése:

A beérkező pályázatokat szakmai zsűri értékeli. A pályázatok elbírálását követően az első három helyezett az alábbi díjazásban részesül:

1. helyezett: 75.000 Ft
2. helyezett: 45.000 Ft
3. helyezett: 30.000 Ft

A helyezetteknek járó jutalmak mellett **különdíj** is elnyerhető:

- Honismereti Szövetség részéről 5 napos, ingyenes nyári honismereti tábor;
- KSH-ajándékcsomag.

A szervezők a pályázat díjazottjait legkésőbb 2026. október 16-áig elektronikus úton értesítik.

A pályamű megküldésével egyidejűleg az alkotónak a **kiírást közzétevő oldalon elérhető nyilatkozatok aláírásával** és visszaküldésével nyilatkoznia kell egyrészt arról, hogy dolgozatát máshol nem publikálták és ilyen célzattal máshová nem is nyújtotta azt be, másrészt arról is, hogy hozzájárul személyes adatainak a publikációs eljárással összefüggő kezeléséhez.

A díjátadó ünnepségre, egy konferencia keretein belül, 2026. november 6-án kerül sor a KSH székházában Budapesten (II. kerület, Keleti Károly u. 5–7.). A rendezvény házigazdája 2026-ban a Magyar Statisztikai Társaság.

Adatvédelmi nyilatkozat

A pályázók személyes adatait a szervezők kizárólag a pályázat lebonyolítása céljából kezelik, harmadik félnek nem adják át. A pályázat lezárását követően az adatokat törlik.

Egyéb rendelkezések

Módosítás joga: a szervezők fenntartják a jogot a szabályzat módosítására, amelyről a pályázókat időben értesítik.

A pályázati felhívással kapcsolatban felmerülő szakmai kérdések esetén

Horváth Balázs, a Magyar Statisztikai Társaság főtitkára a [horvath.balazs8910@gmail](mailto:horvath.balazs8910@gmail.com) e-mail-címen vagy a +36-20-587-5166-os telefonszámon készséggel áll rendelkezésre.

Pályázattal kapcsolatos további információk:

Gál András, mentor, Csányi Alapítvány

Mobil: +36-70-422-8810

E-mail: gal.andras@csanyialapitvany.hu

Várjuk a pályamunkákat! Jó kutatást kívánunk!

Budapest, 2026. május 19.

Dr. Kincses Áron s.k.
elnök,
Központi Statisztikai
Hivatal

Debreczeni-Droppán
Béla s.k.
elnök,
Honismereti
Szövetség

Dr. Vukovich
Gabriella s.k.
elnök,
Magyar Statisztikai
Társaság

Dr. Csányi Erika s.k.
a Kuratórium elnöke,
Csányi Alapítvány

Melléklet: Forrásjegyzék – segédlet a használható statisztikákról

Forrásjegyzék

1. A Központi Statisztikai Hivatal honlapján található adatforrások általános jelleggel
 - a. **STADAT-táblák.** Statisztikusok által összeállított tematikus táblázatok, amelyek alapvetően országos és területi (megyei, régiós) adatokat tartalmaznak a 19. századtól napjainkig, sok esetben hosszú idősoros bontásban is. A táblák nem szerkeszthetők. [Összefoglaló táblák \(STADAT\) – Központi Statisztikai Hivatal](#)
 - b. **Tájékoztatási adatbázis.** Elsősorban a 21. századi Magyarországra vonatkozó adatokat tartalmaz a STADAT-hoz hasonló tematikus elrendezésben, kiegészítve a 20. század végét felölelő archív anyaggal. A felhasználó szabadon szerkesztheti, megjelenítheti az általa kívánt adatokat (a rendelkezésre álló adatkörök és mutatók erejéig). [KSH Statinfo v40 | Témakör választó](#)
 - c. **Népszámlálási adatbázis.** Az utóbbi három népszámlálás (2001, 2011, 2022) adatait foglalja magába. A felhasználó szabadon szerkesztheti, megjelenítheti az általa kívánt adatokat (a rendelkezésre álló adatkörök és mutatók erejéig). [Népszámlálási adatbázis – Központi Statisztikai Hivatal](#)
 - d. **Népszámlálások 2000 után.** Erről az oldalról elérhetők a 2000 utáni adatgyűjtések kötetei. Ezek között a felhasználó megtalálja a kis népszámlálások (mikrocenzusok) adatait is. [Népszámlálások – Központi Statisztikai Hivatal](#)
 - e. **Helységnévtár.** [Magyarország helységnévtára](#)
 - f. **KSH Kiadványtár.** [Kiadványtár - Központi Statisztikai Hivatal](#)
 - g. **A KSH folyóiratai.** [Folyóiratok – Központi Statisztikai Hivatal](#)
 - i. **Statisztikai Szemle**
 - ii. **Területi Statisztika**
 - iii. **Demográfia (NKI)**
 - h. [Fogalmak, definíciók](#)
 - i. [Szakstatisztikák](#)
2. A KSH és a KSH Könyvtár oldalán található adatforrások a pályázat témaköreire vonatkozóan
 - a. **Mezőgazdaság**
 - i. [Mezőgazdaság aloldal](#)

ii. [STADAT - mezőgazdaság](#)

iii. Tájékoztatósi adatbázis – mezőgazdaság

1. Ajánlott oldalak az adatbázison belül:

- a. Gazdaságstatisztika/ Ágazati gazdaságstatisztika
- b. Gazdaságstatisztika/ Árak
- c. Gazdaságstatisztika/ Külkereskedelem és fizetési mérleg
- d. Környezetstatisztika és több területet átfogó statisztika/
Területi statisztika

iv. [Mezőgazdasági évkönyvek, adattárak](#)

v. Agrárcenzusok 2000 után. Itt megtalálhatók a teljes körű általános mezőgazdasági összeírások, valamint az egyes gazdaságszerkezeti összeírások adatai. [Agrárcenzusok - Agrárcenzus 2020 – Központi Statisztikai Hivatal](#)

vi. Korábbi agrárcenzusok adatai

1. Az agrárösszeírások kötetei (1895., 1935). [A Magyar Statisztikai Közlemények Új Sorozat és a Magyar Statisztikai Közlemények Új Folyam kötetei között a könyvtár honlapján: <https://www.kshkonyvtar.hu/list/category/56/2>

b. Nemzetközi összehasonlítás

- i. [Nemzetközi adatok oldal](#)
- ii. [Nemzetközi szervezetek](#)

c. Időmérleg

- i. [Időmérleg oldal](#)
- ii. [STADAT – időmérleg](#)
- iii. Tájékoztatósi adatbázis – időmérleg

1. Ajánlott oldal az adatbázison belül:

- a. Néesség- és társadalomstatisztika/ Időfelhasználás, időmérleg

3. Az Eurostat oldalán található adatforrások a pályázat témaköreire vonatkozóan

a. [Adatbázis](#)

i. Mezőgazdaság

1. Detailed datasets/ Agriculture, forestry and fisheries

ii. Nemzetközi összehasonlítás

1. Az Eurostat oldalán található adatok az EU 27 tagállamára vonatkoznak, így az adatbázis bármely adatköre választható és felhasználható ebben a témában.

iii. Időmérleg

1. Detailed datasets/ Population and social conditions/ Living conditions and welfare/ Time use survey

b. Áttekintések

- i. [Mezőgazdaság](#)
- ii. [Időmérleg](#)

c. [Kiadványok](#)

4. A Központi Statisztikai Hivatal adattárai, évkönyvei, periodikái és egyéb összefoglaló, elemző kiadványai; különös tekintettel:

- a. [Magyar Statisztikai Évkönyv](#)
- b. [Hivatalos Statisztikai Közlemények](#)
- c. [Magyar Statisztikai Közlemények – Új Sorozat](#)
- d. [Magyar Statisztikai Közlemények – Új Folyam](#)
- e. [NÉDA](#) (Népszámlálási Digitális Adattár). Az 1784 és 1990 közötti magyarországi népszámlálások digitalizált kötetei.
- f. A felsorolt kötetek a KSH Könyvtárban elérhetők.

5. A Budapest Székesfővárosi Statisztikai Hivatal kiadványai

- a. Budapest Székesfőváros Statisztikai Hivatalának évkönyve
- b. Budapest Székesfőváros Statisztikai Hivatalának közleményei

A sorozatok a KSH Könyvtárban elérhetők.